

Manifest de la Nit de Sant Joan 1985

Enguany les Pitiüses celebren el 750^è aniversari de la conquesta.

El 7 de desembre de 1234 el rei Jaume I d'Aragó facultà Guillem de Montgrí, arquebisbe electe de Tarragona, perquè pugui conquerir aquestes illes del poder dels sarraïns i, una vegada conquerides, posseir-les com a feudatari del rei, a l'estil de Barcelona, literalment *ad consuetudinem Barchinone*.

Guillem de Montgrí subscriu un conveni amb Pere, Infant de Portugal, i Nunó Sanç, Comte de Rosselló, per dur a terme la conquesta d'Eivissa i Formentera.

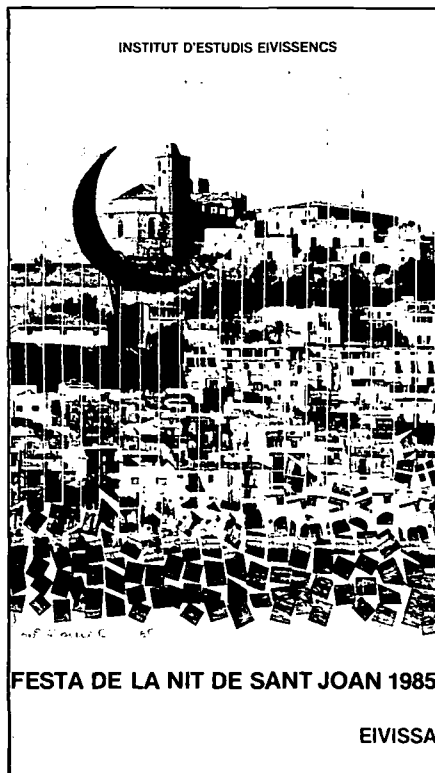
Preparat l'estol, surt de les platges de Catalunya, i les tropes desembarquen probablement per la banda de ses Figueretes i del Puig d'es Molins. El 8 d'agost de 1235 la Vila i el castell d'Eivissa —que tenim aquí a la vora— són conquerits. Poc després hom va donar igualment per ocupades les altres terres d'Eivissa i Formentera.

D'aleshores ençà les Pitiüses restaren subjectes a la corona catalano-aragonesa i a l'arquebisbe de Tarragona en la part espiritual.

Així començà una nova era per a les Pitiüses. Els nous habitants procedeixen de terres catalanes; això ho demostren els seus llinatges: Francolí, Llobet, Cambrils, Cardona, Blanes... La llengua catalana passa a ser la pròpia dels eivissencs, el dret català regeix les noves relacions, els costums catalans arrelen ràpidament, així com multitud d'aspectes de la vida quotidiana.

Aquest *status* iniciat ara fa 750 anys es manté fins als nostres dies; es produeix una simbiosi perfecta entre la terra i la gent.

Però aquesta manera de viure del poble pitiús durant 750 anys corre el perill de desaparèixer, ofegat per una barreja de cultures totalment alienes al nostre esperit. Fa uns 15 anys, Isidor Macabich advertia que les Pitiüses perdien la seua pròpia personalitat a

passos accelerats i hi havia el perill de convertir-se en un poble, que cromàticament qualificava, de manera benèvola, de gris.

Davant d'aquest perill d'oblidar totalment les nostres senyes d'identitat calen unes accions ràpides i eficaces. No podem acceptar que institucions que es diuen eivissenques continuïn anihilant totes les coses que conformen la personalitat eivissenca per a donar pas a formes estranyes.

Una nit com la d'avui, plena de gatzara i d'alegria, no és tal vegada el moment oportú per plantejar aquestes situacions, però l'Institut d'Estudis Eivissencs, tantes vegades silenciats, no pot callar per més temps, i més en un lloc com és aquest. La conquesta del castell i l'almudaina que tenim aquí al costat simbolitza l'arribada dels nous pobladors i la catedral que tenim al

davant —durant més de 500 anys l'única parròquia eivissenca— la religió cristiana duta també pels conqueridors. Aquest any és també el 200^è aniversari de la creació de les parròquies pel primer bisbe d'Eivissa i Formentera, Manuel Abad y Lasierra.

Davant tot això, fa falta una resposta enèrgica del poble d'Eivissa i Formentera; aquest aniversari ha de ser el punt de partida per al recobriment de les nostres senyes d'identitat. Hem de conèixer millor el passat, adaptar-lo a la realitat actual i buscar una projecció de futur.

Les institucions eivissenques s'han de plantejar la seua actuació futura; la llengua ha de retrobar el seu ús normal dins elles i entre el poble; la cultura popular ha de bandejar folklorismes i passar a formar part de la vida diària dels eivissencs, com ho era anys enrera; el castell, Dalt Vila, sa Penya i part de la Marina es degraden dia a dia, amb la mirada impassible dels responsables; les nostres institucions autonòmiques no aconsegueixen una actuació com la gent esperava... Tot això i molts altres fets ens fan veure un futur incert, però creim que aniversaris com el que enguany celebrem ens han d'ajudar a trobar el nostre vertader camí com a poble amb una llarga i fecunda història.

Les festes i aniversaris com el que celebrem han de tenir una part festiva, com pot ser la trobada d'amics d'aquesta nit amb uns bons músics eivissencs. Però, també han de ser moments per reflexionar sobre el que es fa cada dia i trobar la manera de canviar la desillusió i aquell color gris anunciat per Macabich que s'estén sobre el poble pitiús.

Dalt Vila, 23 de juny de 1985

COMISSIÓ EXECUTIVA DE
L'INSTITUT D'ESTUDIS
EIVISSENCS